

31998L0078

L 330/1

AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK HIVATALOS LAPJA

1998.12.5.

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS 98/78/EK IRÁNYELVE

(1998. október 27.)

a biztosítási csoportok biztosítóintézeteinek kiegészítő felügyeletéről

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Közösséget létrehozó szerződésre és különösen annak 57. cikke (2) bekezdésére,

tekintettel a Bizottság javaslatára ⁽¹⁾,

tekintettel a Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére ⁽²⁾,

a Szerződés 189b. cikkében szabályozott eljárásnak megfelelően ⁽³⁾,

(1) mivel az életbiztosítás körén kívül a közvetlen biztosítási tevékenység megkezdésére és folytatására vonatkozó törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezések összehangolásáról szóló, 1973. július 24-i 73/239/EGK első tanácsi irányelv ⁽⁴⁾ és a közvetlen életbiztosítási tevékenység megkezdésére és folytatására vonatkozó törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezések összehangolásáról szóló, 1979. március 5-i 79/267/EGK első tanácsi irányelv ⁽⁵⁾ előírja, hogy a biztosítóintézetek szavatoló tőkével rendelkezzenek;

(2) mivel az életbiztosításon kívüli közvetlen biztosításra vonatkozó törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezések összehangolásáról szóló, a 73/239/EGK és a 88/357/EGK irányelvet módosító, 1992. június 18-i 92/49/EGK tanácsi irányelv ⁽⁶⁾ és a közvetlen életbiztosításra vonatkozó törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezések összehangolásáról szóló, a 79/267/EGK és a 90/619/EGK irányelvet módosító, 1992. november 10-i 92/96/EGK tanácsi irányelv ⁽⁷⁾ értelmében a biztosítási tevékenység megkezdése és folytatása annak a tagállamnak a hatóságai által kibocsátott egységes hivatalos engedélytől függ, amelyben a biztosítóintézet létesítő okirat szerinti székhellyel rendelkezik (saját tagállam); mivel ez az engedély jogosítja fel a vállalkozást, hogy biztosítási tevékenységet folytasson a Közösség egész területén vagy a letelepedés, vagy a szolgáltatásnyújtás szabadsága alapján; mivel a saját tagállamok illetékes hatóságai felelősek a biztosítóintézetek pénzügyi helyzetének figyelemmel kíséréseért, ideértve azok fizetőképességét is;

(3) mivel a biztosítási csoportok biztosítóintézeteinek kiegészítő felügyeletére vonatkozó intézkedéseknek lehetővé kell tenniük a biztosítóintézetet felügyelő hatóságok részére, hogy azok pénzügyi helyzetéről megalapozottabb véleményt alkossanak; mivel a kiegészítő felügyeletnek azokat a vállalkozásokat is számításba kell vennie, amelyek a Közösség irányelveinek értelmében jelenleg nem állnak felügyelet alatt; mivel ez az irányelv nem jelenti azt, hogy a tagállamok kötelesek ezeknek a vállalkozásoknak az egyedi felügyeletére;

⁽¹⁾ HL C 341., 1995.12.19., 16. o. és HL C 108., 1998.4.7., 48. o.

⁽²⁾ HL C 174., 1996.6.17., 16. o.

⁽³⁾ Az Európai Parlament 1997. október 23-i véleménye (HL C 339., 1997.11.10., 136. o.), a Tanács 1998. március 30-i közös álláspontja (HL C 204., 1998.6.30., 1. o.), az Európai Parlament 1998. szeptember 16-i határozata (HL C 313., 1998.10.12.) és a Tanács 1998. október 13-i határozata.

⁽⁴⁾ HL L 228., 1973.8.16., 3. o. Legutóbb a 95/26/EK irányelvvel módosított irányelv (HL L 168., 1995.7.18., 7. o.).

⁽⁵⁾ HL L 63., 1979.3.13., 1. o. Legutóbb a 95/26/EK irányelvvel módosított irányelv.

⁽⁶⁾ HL L 228., 1992.8.11., 1. o. A 95/26/EK irányelvvel módosított irányelv.

⁽⁷⁾ HL L 360., 1992.12.9., 1. o. A 95/26/EK irányelvvel módosított irányelv.

- (4) mivel a biztosítóintézetek a közös biztosítási piacon egymásnak közvetlen piaci versenytársai, ezért a tőkekövetelményekre vonatkozó szabályoknak megegyezőnek kell lenniük; mivel az ilyen célú kiegészítő felügyelet meghatározására alkalmazott követelményeket nem szabad kizárólag a tagállamok belátására bízni; mivel a közös alapszabályok elfogadása a Közösség érdekeit szolgálja annyiban, hogy megakadályozza a piaci verseny torzulását; mivel a tagállamok törvényi rendelkezései közötti eltéréseket ki kell küszöbölni azokra a prudenciális szabályokra vonatkozóan, amelyek hatálya kiterjed a biztosítási csoportok tagjait képező biztosítóintézetekre;
- (5) mivel az elfogadott megközelítés abban áll, hogy olyan mértékű harmonizációt kell megvalósítani, amely ezen a téren a prudenciális ellenőrző rendszerek kölcsönös elismeréséhez lényeges, szükséges és elegendő; mivel ennek az irányelvnek különösen az a célja, hogy a biztosított személyek érdekeit védje;
- (6) mivel az irányelv egyes rendelkezései minimumkövetelményeket határoznak meg; mivel a saját tagállam szigorúbb szabályokat határozhat meg azokra a biztosítóintézetekre nézve, amelyeknek a tagállam saját illetékes hatóságai engedélyt adtak;
- (7) mivel ez az irányelv minden olyan biztosítótársaság kiegészítő felügyeletét előírja, amely legalább egy biztosítóintézet, viszontbiztosító-intézet vagy harmadik ország biztosítóintézetének részesedő vállalkozása, valamint eltérő szabályok alapján minden olyan biztosítótársaság kiegészítő felügyeletét előírja, amelynek az anyavállalata biztosítási holdingtársaság, viszontbiztosító-intézet, harmadik ország biztosítóintézete vagy vegyes tevékenységű biztosítási holdingtársaság; mivel az egyes biztosítóintézeteknek az illetékes hatóságok által történő felügyelete továbbra is a biztosítási felügyelet lényeges alapelve;
- (8) mivel a biztosítási csoportokban részesedő biztosítóintézetek módosított fizetőképességi helyzetét meg kell állapítani; mivel a Közösségben az illetékes hatóságok eltérő módszereket alkalmaznak a biztosítóintézetek pénzügyi helyzetét befolyásoló tényezők figyelembevételére annak tulajdoníthatóan, hogy a biztosítóintézet egy biztosítási csoporthoz tartozik; mivel az irányelv ennek a számításnak az elvégzésére három módszert határoz meg; mivel elfogadták azt az alapelvet, hogy ezek a módszerek prudenciálisan azonosak;
- (9) mivel a biztosítási holdingtársaság, a viszontbiztosító-intézet vagy harmadik ország biztosítóintézete kapcsolódó biztosítási leányvállalatának fizetőképességére hatással lehetnek annak a csoportnak a pénzügyi erőforrásai, amelyben a biztosítóintézet részt vesz, és a pénzügyi erőforrások csoporton belüli elosztása is befolyásolhatja a fizetőképességet; mivel az illetékes hatóságok részére biztosítani kell a kiegészítő felügyelet gyakorlásának, valamint megfelelő intézkedések meghozatalának lehetőségét a biztosítóintézet szintjén, ha annak fizetőképessége veszélybe került vagy veszélybe kerülhet;
- (10) mivel biztosítani kell, hogy az illetékes hatóságok a kiegészítő felügyelet gyakorlásához szükséges összes információhoz hozzájussanak; mivel meg kell teremteni a biztosítóintézetek felügyeletéért felelős hatóságok, valamint az előbb említett hatóságok és más pénzügyi szektorok felügyeletéért felelős hatóságok közötti együttműködést;
- (11) mivel a csoporton belüli ügyletek hatással lehetnek a biztosítóintézet pénzügyi helyzetére; mivel az illetékes hatóságok részére lehetővé kell tenni, hogy a csoporton belül végzett bizonyos fajta ügyletek felett általános felügyeletet gyakorolhassanak, és hogy megfelelő intézkedéseket hozhassanak a biztosítóintézet szintjén, ha annak fizetőképessége veszélybe került vagy veszélybe kerülhet,

ELFOGADTA EZT AZ IRÁNYELVET:

1. cikk

Fogalommeghatározások

Ezen irányelv alkalmazásában:

- a) *biztosítóintézet*: olyan vállalkozás, amely a 73/239/EGK irányelv 6. cikkének vagy a 79/267/EGK irányelv 6. cikkének megfelelően hivatalos engedéllyel rendelkezik;
- b) *harmadik ország biztosítóintézete*: olyan vállalkozás, amelynek a 73/239/EGK irányelv 6. cikkének vagy a 79/267/EGK irányelv 6. cikkének megfelelően engedélyre lenne szüksége, ha a Közösségben bejegyzett székhellyel rendelkezne;
- c) *viszontbiztosító-intézet*: olyan vállalkozás, amely különbözik a biztosítóintézettől vagy a harmadik ország biztosítóintézetétől, és amelynek fő tevékenysége abban áll, hogy vállalja a biztosítóintézet, harmadik ország biztosítóintézete vagy egyéb viszontbiztosító-intézet által átengedett kockázatokat;

- d) *anyavállalat*: a 83/349/EGK irányelv ⁽¹⁾ 1. cikke értelmében meghatározott anyavállalat, valamint minden olyan vállalkozás, amely az illetékes hatóságok véleménye szerint ténylegesen meghatározó befolyást gyakorol más vállalkozásokra;
- e) *leányvállalat*: a 83/349/EGK irányelv 1. cikke értelmében meghatározott leányvállalat, valamint minden olyan vállalkozás, amely felett az illetékes hatóságok véleménye szerint az anyavállalat ténylegesen meghatározó befolyást gyakorol. A fiókintézetek összes fiókintézete is annak az anyavállalat fiókintézetének számít, amely a fiókintézetek élén áll;
- f) *részesedés*: a 78/660/EGK irányelv ⁽²⁾ 17. cikke első mondatának értelmében meghatározott részesedés vagy a vállalkozás szavazati jogának vagy tőkéjének legalább 20 %-ával való közvetlen vagy közvetett rendelkezés;
- g) *részesedő vállalkozás*: olyan vállalkozás, amely vagy anyavállalat, vagy olyan vállalkozás, amely részesedéssel rendelkezik;
- h) *kapcsolt vállalkozás*: vagy egy leányvállalat, vagy olyan egyéb vállalkozás, amelyben részesedéssel rendelkezik;
- i) *biztosítási holdingtársaság*: olyan anyavállalat, amelynek a fő üzleti tevékenysége abban áll, hogy olyan leányvállalatban szerezzen részesedést vagy rendelkezzen részesedéssel, amelyek kizárólag vagy elsősorban biztosítóintézetek, viszontbiztosítóintézetek vagy harmadik ország biztosítóintézetei, amelyek közül legalább egy leányvállalatnak biztosítóintézetnek kell lennie;
- j) *vegyes tevékenységű biztosítási holdingtársaság*: olyan anyavállalat, amely nem biztosítóintézet, harmadik ország biztosítóintézete, viszontbiztosítóintézet vagy biztosítási holdingtársaság, és amelynek a leányvállalatai között legalább egy biztosítóintézet van;
- k) *illetékes hatóságok*: azok a nemzeti hatóságok, amelyeket törvény vagy rendelet biztosítóintézetek felügyeletére hatalmaz fel.

(1) A Szerződés 54. cikke (3) bekezdésének g) pontján alapuló konszolidált beszámolókról szóló, 1983. június 13-i 83/349/EGK hetedik tanácsi irányelv (HL L 193., 1983.7.18., 1. o.). Legutóbb az 1994-es csatlakozási okmánnyal módosított irányelv.

(2) A Szerződés 54. cikke (3) bekezdésének g) pontján alapuló, a meghatározott jogi formájú társaságok éves beszámolóiról szóló, 1978. július 25-i 78/660/EGK negyedik tanácsi irányelv (HL L 222., 1978.8.14., 11. o.). Legutóbb az 1994-es csatlakozási okmánnyal módosított irányelv.

2. cikk

A biztosítóintézetek kiegészítő felügyeletének alkalmazási esetei

(1) A biztosítóintézetek felügyeletének szabályait meghatározó 73/239/EGK és 79/267/EGK irányelv rendelkezésein túlmenően a tagállamok minden olyan biztosítóintézet felett felügyeletet gyakorolnak, amely legalább egy biztosítóintézetben, viszontbiztosító-intézetben vagy harmadik ország biztosítóintézetében részesedő vállalkozás, az 5., 6., 8. és 9. cikkben szabályozott módon kiegészítve.

(2) Minden olyan biztosítóintézet, amelynek az anyavállalata biztosítási holdingtársaság, viszontbiztosító-intézet vagy harmadik ország biztosítóintézete, az 5. cikk (2) bekezdésében, valamint a 6., 8. és 10. cikkben előírt módon történő kiegészítő felügyelet alatt áll.

(3) Minden olyan biztosítóintézet, amelynek az anyavállalata vegyes tevékenységű biztosítási holdingtársaság, az 5. cikk (2) bekezdésében, valamint a 6. és 8. cikkben előírt módon történő kiegészítő felügyelet alatt áll.

3. cikk

A kiegészítő felügyelet hatásköre

(1) A 2. cikknek megfelelően a kiegészítő felügyelet gyakorlása semmilyen szempontból nem jelenti azt, hogy az illetékes hatóságoknak harmadik ország biztosítóintézetével, biztosítási holdingtársasággal, vegyes tevékenységű biztosítási holdingtársasággal vagy viszontbiztosító-intézettel kapcsolatban egyedi felügyeletet kell gyakorolniuk.

(2) A kiegészítő felügyelet az 5., 6., 8., 9. és 10. cikkben említett

- biztosítóintézetek kapcsolt vállalkozásait,
- biztosítóintézetben részesedő vállalkozásokat,
- biztosítóintézetben részesedő vállalkozás kapcsolt vállalkozásait

veszi figyelembe.

(3) A tagállamok dönthetnek úgy, hogy – az I. melléklet 2.5. pontja és a II. melléklet 4. pontja rendelkezéseinek sérelme nélkül – nem veszik figyelembe a 2. cikkben említett kiegészítő felügyelet során azokat a vállalkozásokat, amelyek bejegyzett székhelye harmadik országban van, amennyiben a szükséges információ átadása jogi akadályokba ütközik.

Továbbá a kiegészítő felügyelet gyakorlásáért felelős illetékes hatóságok az alább felsorolt esetekben eseti alapon úgy dönthetnek, hogy a 2. cikkben említett kiegészítő felügyelet során bizonyos vállalkozásokat nem vesznek figyelembe:

- ha az adott vállalkozásnak a biztosítóintézetek kiegészítő felügyelete célkitűzéseit illetően elhanyagolható a jelentősége,
- ha a vállalkozás pénzügyi helyzetének a figyelembevételre a biztosítóintézetek kiegészítő felügyelete célkitűzéseit illetően nem lenne megfelelő, vagy félrevezető lenne.

4. cikk

A kiegészítő felügyelet gyakorlására kijelölt illetékes hatóságok

(1) A kiegészítő felügyeletet annak a tagállamnak az illetékes hatóságai gyakorolják, amelyben a biztosítóintézet a 73/239/EGK irányelv 6. cikke vagy a 79/267/EGK irányelv 6. cikke értelmében megkapta a hivatalos engedélyt.

(2) Ha a két vagy több tagállamban engedélyezett biztosítóintézetnek ugyanaz a biztosítási holdingtársaság, viszontbiztosítóintézet, harmadik ország biztosítóintézete vagy vegyes tevékenységű biztosítási holdingtársaság az anyavállalata, az érintett tagállam illetékes hatóságai megállapodást köhetnek arról, hogy melyikük felel a kiegészítő felügyelet gyakorlásáért.

(3) Amennyiben a tagállamban több hatóság felel a biztosítási és viszontbiztosítási vállalkozások prudenciális felügyeletéért, az illető tagállam teszi meg a szükséges intézkedéseket a hatóságok közötti koordináció megszervezésére.

5. cikk

Az információ rendelkezésre állása és jellege

(1) A tagállamok előírják, hogy az illetékes hatóságok követeljék meg a kiegészítő felügyelet hatálya alá tartozó összes biztosítóintézettől, hogy a kiegészítő felügyelet céljaival kapcsolatos adatok és információk benyújtására megfelelő belső ellenőrzési mechanizmussal rendelkezzen.

(2) A tagállamok megteszik a megfelelő lépéseket annak biztosítására, hogy jogrendszerükön belül ne legyenek olyan jogi akadályok, amelyek a kiegészítő felügyeletre kötelezett vállalkozásokat és azok kapcsolódó vállalkozásait, valamint a részesező vállalkozásokat megakadályozhatják abban, hogy egymás között a kiegészítő felügyelet céljaira vonatkozó információkat kicseréljék.

6. cikk

Az információhoz való hozzáférés

(1) A tagállamok előírják, hogy a kiegészítő felügyelet gyakorlásáért felelős illetékes hatóságok minden olyan információhoz hozzáférnek, amely az ilyen kiegészítő felügyeletre kötelezett biztosítóintézet felügyeletéhez szükséges. Az illetékes hatóságok a szükséges információ megszerzése érdekében csak akkor fordulhatnak közvetlenül a 3. cikk (2) bekezdésében említett vállalkozásokhoz, ha a biztosítóintézettől megkérték az információt, de azt nem kapták meg.

(2) A tagállamok előírják, hogy az illetékes hatóságok területükön belül saját maguk vagy az erre a célra kijelölt személyek közvetítésével

- a kiegészítő felügyeletre kötelezett biztosítóintézetnél,
- a biztosítóintézet leányvállalatainál,
- a biztosítóintézet anyavállalatainál,
- a biztosítóintézet anyavállalatának leányvállalatainál

elvégezzik az (1) bekezdésben említett információ helyszíni ellenőrzését.

(3) Amennyiben e cikk alkalmazása során valamely tagállam illetékes hatósága egyes esetekben ellenőrizni kívánja a másik tagállamban található olyan vállalkozásra vonatkozó fontos információt, amely kiegészítő felügyeletre kötelezett kapcsolódó biztosítóintézet, leányvállalat, anyavállalat vagy a biztosítóintézet anyavállalatának leányvállalata, fel kell kérnie a másik tagállam illetékes hatóságát az ellenőrzés elvégzésére. Az ilyen felkéréssel megkeresett hatóságnak hatásköre keretein belül saját magának kell elvégeznie az ellenőrzést, vagy lehetővé kell tennie, hogy a felkérő hatóság vagy egy könyvvizsgáló vagy szakértő elvégezze azt.

7. cikk

Az illetékes hatóságok közötti együttműködés

(1) Ha a különböző tagállamokban alapított biztosítóintézetek közvetlenül vagy közvetetten kapcsolt vállalkozások, vagy közös részesező vállalkozással rendelkeznek, az összes tagállam illetékes hatósága felkérésre átad egymásnak minden olyan vonatkozó információt, amely az irányelv alapján a felügyelet gyakorlását lehetővé teszi vagy megkönnyíti, és saját kezdeményezésére átadja azokat az információkat, amelyek véleménye szerint lényegesek lehetnek a többi illetékes hatóság számára.

(2) Ha egy biztosítóintézet és vagy a 77/780/EGK irányelvben ⁽¹⁾ meghatározott hitelintézet, vagy a 93/22/EGK irányelvben ⁽²⁾ meghatározott befektetési cég, vagy mindkettő közvetlenül vagy közvetetten kapcsolt vállalkozások vagy közös részesedő vállalkozással rendelkeznek, az illetékes hatóságok és a többi ilyen vállalkozás felügyeletéért közösen felelős hatóság szorosan együttműködnek. Saját felelősségük sérelme nélkül – különösen az irányelv keretében – ezek a hatóságok átadják egymásnak azokat az információkat, amelyek megkönnyíthetik feladatuk ellátását.

(3) Az irányelv alapján kapott információ és különösen az irányelvben előírt, az illetékes hatóságok közötti információcsere a 92/49/EGK irányelv 16. cikkében és a 92/96/EGK irányelv 15. cikkében meghatározott szakmai titoktartási kötelezettség alá tartozik.

8. cikk

Csoporton belüli ügyletek

(1) A tagállamok előírják, hogy az illetékes hatóságok általános felügyeletet gyakoroljanak a:

a) biztosítóintézet és:

- i. a biztosítóintézet kapcsolt vállalkozása;
- ii. a biztosítóintézetben részesedő vállalkozás;
- iii. a biztosítóintézetben részesedő vállalkozás kapcsolt vállalkozása

közötti ügyletek felett, valamint

b) a biztosítóintézet és

- i. a biztosítóintézetben vagy annak kapcsolt vállalkozásában;
- ii. a biztosítóintézetben részesedő vállalkozásban;
- iii. a biztosítóintézetben részesedő vállalkozás kapcsolt vállalkozásában

részesedéssel rendelkező természetes személy közötti ügyletek felett.

⁽¹⁾ A hitelintézetek üzleti tevékenységének megkezdésére és gyakorlására vonatkozó törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezések összehangolásáról szóló, 1977. december 12-i 77/780/EGK első tanácsi irányelv (HL L 322., 1977.12.17., 30. o.). Legutóbb a 96/13/EK irányelvvel módosított irányelv (HL L 66., 1996.3.16., 15. o.).

⁽²⁾ Az értékpapírok terén végzett befektetési szolgáltatásokról szóló, 1993. május 10-i 93/22/EGK tanácsi irányelv (HL L 141., 1993.6.11., 27. o.). Legutóbb a 97/9/EK irányelvvel módosított irányelv (HL L 84., 1997.3.26., 22. o.).

Ezek az ügyletek különösen a

- kölcsönökre,
- garanciákra és mérlegen kívüli ügyletekre,
- engedélyezhető szavatolótőke-elemekre,
- befektetésekre,
- viszontbiztosítási tevékenységekre,
- költségmegosztási megállapodásokra

vonatkoznak.

(2) E célból a tagállamok megkövetelik, hogy a biztosítóintézetek a jelentős ügyletek legalább évenkénti beszámolóját adják át az illetékes hatóságoknak az (1) bekezdésben előírtak szerint.

Amennyiben ennek az információnak az alapján úgy tűnik, hogy a biztosítóintézet fizetőképessége veszélyben van vagy veszélybe kerülhet, az illetékes hatóság a biztosítóintézet szintjén megteszi a megfelelő intézkedéseket.

9. cikk

Módosított szavatolótőke-követelmény

(1) A tagállamok a 2. cikk (1) bekezdésében említett esetben megkövetelik, hogy a módosított szavatolótőke-számítás elvégzése az I. mellékletnek megfelelően megtörténjen.

(2) Az (1) bekezdésben említett számítás az összes kapcsolt vállalkozást, részesedő vállalkozást vagy a részesedő vállalkozás kapcsolt vállalkozását magában foglalja.

(3) Ha az (1) bekezdésben említett számítás szerint a módosított szavatoló tőke negatív, az illetékes hatóságok a kérdéses biztosítóintézet szintjén megteszik a megfelelő intézkedéseket.

10. cikk

Viszontbiztosító-intézetek, biztosítási holdingtársaságok és harmadik ország biztosítóintézetei

(1) A tagállamok a 2. cikk (2) bekezdésében említett esetben megkövetelik, hogy a kiegészítő felügyelet módszerét a II. melléklet szerint alkalmazzák.

(2) A számítás a 2. cikk (2) bekezdésében említett esetben a biztosítási holdingtársaság összes kapcsolt vállalkozását, a viszontbiztosító-intézetet vagy harmadik ország biztosítóintézetét magában foglalja a II. mellékletben előírt módon.

(3) Ha ennek a számításnak az alapján az illetékes hatóságok arra jutnak, hogy a holding biztosítótársaság, a viszontbiztosító-intézet vagy harmadik ország biztosítóintézet biztosítási leányvállalatának a fizetőképessége veszélybe került vagy veszélybe kerülhet, az érintett biztosítóintézet szintjén megteszik a megfelelő intézkedéseket.

11. cikk

Végrehajtás

(1) A tagállamok legkésőbb 2000. június 5-ig elfogadják azokat a törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseket, amelyek szükségesek ahhoz, hogy ennek az irányelvnek megfeleljenek. Erről haladéktalanul tájékoztatják a Bizottságot.

(2) A tagállamok előírják, hogy az (1) bekezdésben említett rendelkezéseket először a 2001. január 1-jén kezdődő pénzügyi év elszámolásának ellenőrzésekor vagy a 2001. naptári év folyamán kell alkalmazni.

(3) Amikor a tagállamok elfogadják az (1) bekezdésben említett intézkedéseket, azokban hivatkozni kell erre az irányelvre, vagy azokhoz hivatalos kihirdetésük alkalmával ilyen hivatkozást kell csatolni. A hivatkozás módját a tagállamok határozzák meg.

(4) A tagállamok közlik a Bizottsággal hazai joguknak azokat a legfontosabb előírásait, amelyeket az irányelv által szabályozott területen fogadtak el.

(5) A Bizottság legkésőbb 2006. január 1-jén jelentést nyújt be a Biztosítási Bizottságnak az irányelv alkalmazásáról és szükség esetén a további harmonizáció szükségességéről.

12. cikk

Hatálybalépés

Ez az irányelv az *Európai Közösségek Hivatalos Lapjában* való kihirdetése napján lép hatályba.

13. cikk

Címzettek

Ennek az irányelvnek a tagállamok a címzettjei.

Kelt Luxembourgban, 1998. október 27-én.

az Európai Parlament részéről

az elnök

J. M. GIL-ROBLES

a Tanács részéről

az elnök

E. HOSTASCH

I. MELLÉKLET

A BIZTOSÍTÓINTÉZETEK MÓDOSÍTOTT SZAVATOLÓ TŐKÉJÉNEK SZÁMÍTÁSA

1. A SZÁMÍTÁSI MÓDSZER KIVÁLASZTÁSA ÉS AZ ÁLTALÁNOS ALAPELVEK

A. A tagállamok előírják, hogy a 2. cikk (1) bekezdésében említett biztosítóintézetek módosított szavatoló tőkéjének a kiszámítása a 3. pontban leírt valamelyik módszernek megfelelően történjen. A tagállamok azonban előírhatják az illetékes hatóságoknak, hogy a 3. pontban meghatározott, a tagállamok által választott módszer helyett másik, a 3. pontban meghatározott módszer alkalmazását engedélyezzék vagy előírják.

B. **Arányosság**

A biztosítóintézet módosított szavatoló tőkéjének kiszámítása során figyelembe kell venni a részesedő vállalkozásnak a kapcsolt vállalkozásaiban meglévő arányos részesedését.

Az „arányos részesedés” a 3. pontban meghatározott 1. vagy 2. módszer alkalmazása esetén a közvetlenül vagy közvetetten birtokolt jegyzett tőke arányát, vagy a 3. pontban meghatározott 3. módszer esetén a konszolidált elszámolások megállapításakor használt százalékos arányt jelenti.

Azonban bármelyik módszert is használják, ha a kapcsolt vállalkozás leányvállalat, és szavatolótőke-hiánya van, a leányvállalat teljes szavatolótőke-hiányát figyelembe kell venni.

Azonban ha az illetékes hatóságok véleménye szerint a tőkerészesedéssel rendelkező anyavállalat felelőssége szigorúan és egyértelműen erre a tőkerészesedésre korlátozódik, az illetékes hatóságok engedélyezhetik, hogy a leányvállalat szavatolótőke-hiányát arányossági alapon vegyék figyelembe.

C. **A szavatolótőke-elemek kétszeri felhasználásának figyelmen kívül hagyása**C.1. *A szavatoló tőke elemeinek általános kezelése*

A biztosítóintézet módosított szavatoló tőkéjének számításai módszerétől függetlenül figyelmen kívül kell hagyni azoknak az elemeknek a kétszeri felhasználását, amelyek a különböző biztosítóintézetek között a szavatoló tőke fedezeteként engedélyezhető, és amelyeket a számításoknál figyelembe vettek.

Ebből a célból a biztosítóintézet módosított szavatoló tőkéjének kiszámításakor, és ha a 3. pontban meghatározott módszerek nem írják elő, az alábbi összegeket kell figyelmen kívül hagyni:

- a biztosítóintézet bármely eszközének olyan értéke, amely a biztosítóintézet egyik kapcsolódó biztosítóintézetének engedélyezhető szavatolótőke-elemeinek finanszírozását képviseli,
- a biztosítóintézet kapcsolódó biztosítóintézete bármely eszközének értéke, amely a biztosítóintézet engedélyezhető szavatolótőke-elemeinek finanszírozását képviseli,
- a biztosítóintézet kapcsolódó biztosítóintézete bármely eszközének értéke, amely a biztosítóintézet bármely másik kapcsolódó biztosítóintézetének engedélyezhető szavatolótőke-elemeinek finanszírozását képviseli.

C.2. *Az egyes elemek kezelése*

A C.1. szakasz rendelkezéseinek sérelme nélkül:

- a biztosítóintézetnek annál a kapcsolódó életbiztosító-intézetnél keletkező nyereségtartaléka és jövőbeli nyeresége, amelyre a módosított szavatoló tőke kiszámolása történik, és
- a biztosítóintézet olyan kapcsolódó biztosítóintézetének jegyzett, de be nem fizetett részvénytőkéje, amelyre a módosított fizetőképesség kiszámolása történik

a számítás során csak annyiban vehető figyelembe, amennyiben a kapcsolt vállalkozás szavatolótőke-követelményének fedezésére engedélyezhető. A számításból azonban teljesen ki kell zárni minden olyan jegyzett, de be nem fizetett tőkét, amely a részesedő vállalkozás részéről lehetséges kötelezettséget jelent.

A számításból szintén ki kell zárni a részesedő biztosítóintézet olyan jegyzett, de be nem fizetett tőkét, amely a kapcsolódó biztosítóintézet részéről lehetséges kötelezettséget jelent.

Ki kell zárni a számításból a kapcsolódó biztosítóintézet olyan jegyzett, de be nem fizetett tőkét, amely ugyanannak a részesedő biztosítóintézetnek egy másik kapcsolódó biztosítóintézete részéről lehetséges kötelezettséget jelent.

C.3. Átruházhatóság

Ha az illetékes hatóságok úgy vélik, hogy a kapcsolódó biztosítóintézet engedélyezhető szavatoló tőkéjének a C.2. szakaszban nem szereplő egyes olyan elemei, amelyek nem állnak ténylegesen rendelkezésre az olyan részesedő biztosítóintézet szavatolótőke-követelményeinek a fedezésére, amelyre vonatkozóan a módosított fizetőképesség számítása történik, ezek az elemek a számítás során csak annyiban vehetők figyelembe, amennyiben a kapcsolt vállalkozás szavatolótőke-követelményének fedezésére engedélyezhető.

C.4. A C.2. és C.3. szakaszban említett elemek összege nem lépheti túl a kapcsolódó biztosítóintézet szavatolótőke-követelményét.

D. A csoporton belüli tőkeképzés figyelmen kívül hagyása

A módosított szavatoló tőke számításakor nem vehetők figyelembe azok az engedélyezhető szavatolótőke-elemek, amelyek a biztosítóintézet és:

- a kapcsolt vállalkozás,
- a részesedő vállalkozás,
- a részesedő vállalkozásának másik kapcsolt vállalkozása közötti kölcsönös finanszírozásból származnak.

Továbbá nem vehetők figyelembe a biztosítóintézet kapcsolódó biztosítóintézetének azon engedélyezhető szavatolótőke-elemei, amelyekre a módosított szavatoló tőke számítása történik, ha a kérdéses elem a biztosítóintézetnek egy másik kapcsolt vállalkozásával történő kölcsönös finanszírozásából származik.

A kölcsönös finanszírozás különösen akkor áll fenn, amikor a biztosítóintézet vagy annak egyik kapcsolt vállalkozása részesedéssel rendelkezik egy olyan vállalkozásban, vagy kölcsönt nyújt annak a vállalkozásnak, amely közvetlenül vagy közvetetten rendelkezik az első vállalkozás szavatolótőke-követelményeinek fedezeteként engedélyezhető elemmel.

E. Az illetékes hatóságok biztosítják, hogy a módosított szavatoló tőke számítása a biztosítóintézetek szavatoló tőkéjének számításáról szóló 73/239/EGK és a 79/267/EGK irányelvben szabályozott gyakorisággal történjen. A források és eszközök értékét a 73/239/EGK, a 79/267/EGK és a 91/674/EGK irányelv ⁽¹⁾ vonatkozó rendelkezéseinek megfelelően állapítják meg.

2. A SZÁMÍTÁSI MÓDSZEREK ALKALMAZÁSA

2.1. Kapcsolódó biztosítóintézetek

A módosított szavatoló tőke számítása a mellékletben meghatározott általános alapelveknek és módszereknek megfelelően történik.

⁽¹⁾ A biztosítók éves és összevont (konszolidált) éves pénzügyi beszámolójáról szóló, 1991. december 19-i 91/674/EGK tanácsi irányelv (HL L 374., 1991.12.31., 7. o.).

Ha a biztosítóintézet több kapcsolódó biztosítóintézettel rendelkezik, a módosított szavatolótőke számítása az összes módszer esetén az összes ilyen kapcsolódó biztosítóintézet egyesítésével történik.

Egymást követő részesedések esetén (például ha a biztosítóintézet egy olyan másik biztosítóintézet részesedő vállalkozása, amely egyben egy biztosítóintézet részesedő vállalkozása) a módosított szavatolótőke-számítás minden egyes olyan részesedő biztosítóintézet szintjén történik, amely legalább egy kapcsolódó biztosítóintézettel rendelkezik.

A tagállamok lemondhatnak a biztosítóintézet módosított szavatoló tőkéje számításáról:

- ha a vállalkozás egy olyan másik biztosítóintézet kapcsolt vállalkozása, amely ugyanabban a tagállamban rendelkezik engedéllyel, és ezt a kapcsolt vállalkozást figyelembe veszik a részesedő biztosítóintézet módosított szavatoló tőkéje számításakor, vagy
- ha a biztosítóintézet vagy egy biztosítási holdingtársaság, vagy egy viszontbiztosító-intézet kapcsolt vállalkozása, amelynek bejegyzett székhelye ugyanabban a tagállamban van, mint a biztosítóintézeté, és mind a holding biztosítótársaságot, mind a viszontbiztosító-intézetet és a kapcsolódó biztosítóintézetet figyelembe veszik az elvégzett számítás során.

A tagállamok a biztosítóintézet módosított szavatoló tőkéjének a számításáról akkor is lemondhatnak, ha az egy másik biztosítóintézet, viszontbiztosító-intézet vagy biztosítási holdingtársaság kapcsolódó biztosítóintézete, amelynek bejegyzett székhelye másik tagállamban található, és ha az érintett tagállamok illetékes hatóságai megegyeztek abban, hogy az utóbbi tagállam illetékes hatóságának megadják a kiegészítő felügyelet gyakorlásának a jogát.

A lemondónyilatkozat mindegyik esetben csak akkor adható meg, ha az illetékes hatóságok meggyőződtek arról, hogy a számítással érintett biztosítóintézetek engedélyezhető szavatolótőke-elemeit megfelelően megosztották az említett vállalkozások között.

A tagállamok előírhatják, hogy ha a kapcsolódó biztosítóintézet bejegyzett székhelye nem abban a tagállamban található, mint azé a biztosítóintézeté, amelyre vonatkozóan a módosított szavatolótőke-számítás elvégzése megtörténik, a kapcsolt vállalkozásra vonatkozó számítás a szavatolótőke-helyzetet a másik tagállam illetékes hatóságainak értékelése szerint veszi figyelembe.

2.2. Kapcsolódó viszontbiztosító-intézetek

Az olyan biztosítóintézet módosított szavatoló tőkéjének a számítása esetén, amely egy viszontbiztosító-intézetben részesedő vállalkozás: e kapcsolódó viszontbiztosító-intézetet a mellékletben leírt általános alapelveket és módszereket alkalmazva – kizárólag a számítás céljából – kapcsolódó biztosítóintézetként kell kezelni.

Ebből a célból mindegyik kapcsolódó viszontbiztosító-intézetre vonatkozóan egy fiktív szavatolótőke-követelményt állapítanak meg ugyanazoknak a szabályoknak az alapján, mint amelyeket a 73/239/EGK irányelv 16. cikkének (2)–(5) bekezdése vagy a 79/267/EGK irányelv 19. cikke ír elő. Azonban ha e szabályok alkalmazása jelentős nehézségekbe ütközik, az illetékes hatóságok engedélyezhetik, hogy a fiktív szavatolótőke-követelmény kiszámítása a 73/239/EGK irányelv 16. cikkének (3) bekezdésében rögzítettek szerinti első eredmény alapján történjen. Ugyanazokat az elemeket kell elismerni fiktív engedélyezhető-tőke-elemként, mint amelyeket a 73/239/EGK irányelv 16. cikkének (1) bekezdése és a 79/267/EGK irányelv 18. cikke tartalmaz. Az eszközök és források értékének megállapítása ugyanazoknak a szabályoknak megfelelően történik, mint amelyeket az említett irányelvek és a 91/674/EGK irányelv szabályoz.

2.3. Közvetítő biztosítási holdingtársaságok

A közvetítő biztosítási holdingtársaság helyzetét veszik figyelembe az olyan biztosítóintézet módosított szavatoló tőkéjének a számításakor, amely biztosítóintézetben, kapcsolódó viszontbiztosító-intézetben vagy harmadik ország biztosítóintézetében biztosítási holdingtársaság útján részesedéssel rendelkezik. Az e mellékletben leírt általános alapelveknek és módszereknek megfelelően – kizárólag a számítás céljából – a biztosítási holdingtársaságot úgy kell kezelni, mintha nulla szavatolótőke-követelményre kötelezett biztosítóintézet lenne, és ugyanolyan feltételektől függne, mint amelyeket a 73/239/EGK irányelv 16. cikkének (1) bekezdése vagy a 79/267/EGK irányelv 18. cikke szabályoz az engedélyezhető szavatolótőke-elemek szempontjából.

2.4. Harmadik országban székhellyel rendelkező kapcsolódó biztosítási vagy viszontbiztosító-intézetek

A. Harmadik országbeli kapcsolódó biztosítóintézetek

Az olyan biztosítóintézet módosított szavatoló tőkéjének a számításakor, amely harmadik ország biztosítóintézetében részesedő vállalkozás, a harmadik ország biztosítóintézetét a mellékletben leírt általános alapelveket és módszereket alkalmazva, kizárólag e számítás céljából, a kapcsolódó biztosítóintézethez hasonlóan kell kezelni.

Ha azonban az a harmadik ország, amelyben ez a vállalkozás bejegyzett székhellyel rendelkezik, a tevékenység folytatását engedélyhez köti, illetve a 73/239/EGK irányelvben vagy a 79/267/EGK irányelvben szabályozott szavatoló-tőke-követelményhez legalább hasonló előírásokat alkalmaz a szavatoló tőke tekintetében, a fedezeti elemeket is figyelembe véve, a tagállamok előírhatják, hogy a számítás a kérdéses harmadik ország által szabályozott módon vegye figyelembe a vállalkozás tekintetében a szavatoló-tőke-követelményt és az annak fedezeteként engedélyezhető elemeket.

B. Harmadik országbeli kapcsolódó viszontbiztosító-intézetek

A 2.2. szakasztól eltekintve, az olyan biztosítóintézet módosított szavatoló tőkéjének a számításakor, amely harmadik országban székhellyel rendelkező viszontbiztosító-intézetben részesedő vállalkozás, és ugyanazok a feltételek vonatkoznak rá, mint a fenti A. pontban említettek, a tagállamok előírhatják, hogy a számítás a kérdéses harmadik ország által szabályozott módon vegye figyelembe a vállalkozás tekintetében a saját tőke követelményét és az annak kielégítésére figyelembe vehető elemeket. Amennyiben ennek a harmadik országnak csak a biztosítóintézetei függenek ezektől a rendelkezésektől, a kapcsolódó viszontbiztosító-intézetre vonatkozó fiktív saját-tőke-követelmény és az e fiktív követelmény kielégítésére alkalmazható elemeket úgy lehet számításba venni, mintha a kérdéses vállalkozás ennek a harmadik országnak a kapcsolódó biztosítóintézete lenne.

2.5. A szükséges információ hiánya

Ha az illetékes hatóságok részére a módosított fizetőképesség számításához szükséges információ bármilyen okból nem hozzáférhető arra a biztosítóintézetre vonatkozóan, amelynek kapcsolt vállalkozása valamelyik tagállamban vagy harmadik országban rendelkezik bejegyzett székhellyel, ennek a vállalkozásnak a részesedő biztosítóintézetben szerepeltetett könyv szerinti értékét le kell vonni a módosított engedélyezhető szavatoló-tőke-elemekből. Ebben az esetben az ilyen részesedéssel kapcsolatos nem realizált nyereség nem ismerhető el a módosított engedélyezhető szavatoló tőke elemeként.

3. SZÁMÍTÁSI MÓDSZEREK

1. módszer: **Levonásos és összesítő módszer**

A részesedő biztosítóintézet módosított fizetőképességi helyzete:

- i. a) a részesedő biztosítóintézet engedélyezhető szavatoló-tőke-elemeinek; és
- b) a kapcsolódó biztosítóintézet engedélyezhető szavatoló-tőke-elemeiben a részesedő biztosítási társaság arányos részesedésének összege; és
- ii. a) a kapcsolódó biztosítóintézetnek a részesedő biztosítóintézetében meglévő könyv szerinti értékének;
- b) a részesedő biztosítási társaság szavatoló-tőke-követelményének; és
- c) a kapcsolódó biztosítóintézet szavatoló-tőke-követelménye arányos részesedésének összege közötti különbség.

Ha a kapcsolódó biztosítóintézetben való részesedést részben vagy egészben közvetett tulajdon alkotja, a ii. a) tétel magában foglalja ennek a közvetett tulajdonnak az értékét, figyelembe véve a releváns egymást követő érdekeltségeket; és az i. b) tétel és a ii. c) tétel magában foglalja a kapcsolódó biztosítóintézet engedélyezhető szavatoló-tőke-elemeinek, illetve a szavatoló-tőke-követelménynek megfelelő arányos részesedést.

2. módszer: **Követelmény-levonásos módszer**

A részesedő biztosítóintézet módosított szavatoló tőkéje:

- i. a részesedő biztosítóintézet szavatoló-tőke-követelményére figyelembe vehető elemek összegének; és
- ii. a) a részesedő biztosítóintézet szavatoló-tőke-követelményének; és
b) a kapcsolódó biztosítóintézet szavatoló-tőke-követelménye arányos részesedése összegének a különbsége.

Az engedélyezhető szavatoló-tőke-elemek értékelésekor az irányelv értelmezésében a részesedések értékelése „equity”-módszerrel történik a 78/660/EGK irányelv 59. cikke (2) bekezdésének b) pontjában meghatározott lehetőségnek megfelelően.

3. módszer: **Konzolidált beszámolón alapuló módszer**

A részesedő biztosítóintézet módosított szavatoló tőkéjének számítása a konszolidált pénzügyi beszámoló alapján történik. A részesedő vállalkozás módosított szavatoló tőkéje:

a konszolidált adatok alapján számított engedélyezhető szavatoló-tőke-elemek és

- (a) vagy a konszolidált pénzügyi beszámoló készítéséhez alkalmazott százalékos részesedés alapján a részesedő biztosítóintézet szavatoló-tőke-követelményének és a kapcsolódó biztosítóintézet szavatoló-tőke-követelménye arányos részesedésének az összege,
- (b) vagy a konszolidált adatok alapján számított szavatoló-tőke-követelmény közötti különbség.

A 73/239/EGK, a 79/267/EGK és a 91/674/EGK irányelv rendelkezéseit kell alkalmazni az engedélyezhető szavatoló-tőke-elemek és a konszolidált adatokon alapuló szavatoló-tőke-követelmény kiszámításánál.

II. MELLÉKLET

KIEGÉSZÍTŐ FELÜGYELET AZOKRA A BIZTOSÍTÓINTÉZETEKRE VONATKOZÓAN, AMELYEK BIZTOSÍTÁSI HOLDINGTÁRSASÁG, VISZONTBIZTOSÍTÓ-INTÉZET VAGY HARMADIK ORSZÁG BIZTOSÍTÓINTÉZETÉNEK A LEÁNYVÁLLALATAI

1. Az illetékes hatóságok biztosítják, hogy a mellékletben leírt módszert összehangolt módon alkalmazzák a 2. cikk (2) bekezdésében említett, különböző tagállamokban alapított két vagy több olyan biztosítóintézet esetében, amelyek biztosítási holdingtársaság, viszontbiztosító-intézet vagy harmadik ország biztosítóintézetének leányvállalatai.

Az illetékes hatóságok olyan gyakorisággal végzik a kiegészítő felügyeletet, ahogyan azt a 73/239/EGK és a 79/267/EGK irányelv a biztosítóintézetek szavatolóátke-számítása esetére meghatározza.

2. A tagállamok lemondhatnak a biztosítóintézetekre vonatkozó, ebben a mellékletben előírt számításról,
 - ha az érintett biztosítóintézet egy másik biztosítóintézet kapcsolt vállalkozása, és ha azt az ebben a mellékletben előírt, a másik vállalkozással kapcsolatban elvégzett számítása során figyelembe veszik,
 - ha az érintett biztosítóintézet és az ugyanabban a tagállamban engedélyezett egy vagy több biztosítóintézetnek az anyavállalata ugyanaz a biztosítási holdingtársaság, viszontbiztosító-intézet vagy harmadik országbeli biztosítóintézet, és a biztosítási társaságot az ebben a mellékletben előírt, valamelyik másik anyavállalattal kapcsolatban elvégzett számítása során figyelembe veszik,
 - ha az érintett biztosítóintézetnek és egy másik tagállamban engedélyezett egy vagy több biztosítóintézetnek az anyavállalata ugyanaz a biztosítási holdingtársaság, viszontbiztosító-intézet vagy harmadik országbeli biztosítóintézet, és a 4. cikk (2) bekezdésének megfelelően olyan megállapodás jött létre, amely a melléklet tárgyát képező kiegészítő felügyelet gyakorlásának jogát egy másik tagállam felügyelő hatóságának adja meg.

Egymást követő részesedések esetén (pl. olyan biztosítási holdingtársaság vagy viszontbiztosító-intézet esetén, amelynek tulajdonosa egy másik biztosítási holdingtársaság, viszontbiztosító-intézet vagy harmadik országbeli biztosítóintézet) a tagállamok a mellékletben előírt számításokat csak a biztosítóintézet olyan utolsó anyavállalatának a szintjén alkalmazhatják, amely biztosítási holdingtársaság, viszontbiztosító-intézet vagy harmadik országbeli biztosítóintézet.

3. Az illetékes hatóságok biztosítják, hogy az I. mellékletben leírtakhoz hasonló számításokat a biztosítási holdingtársaság, a viszontbiztosító-intézet vagy harmadik ország biztosítóintézete szintjén elvégzik.

A hasonlóság abban áll, hogy az I. mellékletben leírt általános alapelveket és módszereket a biztosítási holdingtársaság, a viszontbiztosító-intézet vagy harmadik országbeli biztosítóintézet szintjén kell alkalmazni.

Kizárólag ennek a számításnak a céljából az anyavállalatot úgy kell kezelni, mintha olyan biztosítóintézet lenne, amely,

- ha biztosítási holdingtársaságról van szó, nulla szavatolóátke-követelmény vonatkozik rá,
- ha viszontbiztosító-intézetről van szó, az I. melléklet 2.2. szakaszában, vagy ha harmadik országban bejegyzett székhellyel rendelkező viszontbiztosító-intézetről van szó, az I. melléklet 2.4. szakasza B. pontjában előírt fiktív szavatolóátke-követelmény vonatkozik rá,
- ha harmadik országbeli biztosítóintézetről van szó, az I. melléklet 2.4. szakasza A. pontjában szabályozott alapelveknek megfelelően meghatározott szavatolóátke-követelmény vonatkozik rá,

és ugyanolyan feltételek vonatkoznak rá, mint amelyeket a 73/239/EGK irányelv 16. cikkének (1) bekezdése vagy a 79/267/EGK irányelv 18. cikke az engedélyezhető szavatolóátke-elemek tekintetében megállapít.

4. A szükséges információ hiánya

Ha az illetékes hatóságok részére bármilyen okból az e mellékletben előírt számításhoz szükséges információ hozzáférhetetlen arra a vállalkozásra vonatkozóan, amelynek kapcsolt vállalkozása valamelyik tagállamban vagy harmadik országban rendelkezik bejegyzett székhellyel, ennek a vállalkozásnak a részesedő biztosítóintézetben szerepeltetett könyv szerinti értékét le kell vonni a mellékletben előírt számításra figyelembe vehető elemekből. Ebben az esetben az ilyen részesedéssel kapcsolatos nem realizált nyereség nem alkalmazható a számításra alkalmazható elemként.